

26,

Justeras

Marianne Svensk

godkänt per fax
Birgit Levén

PLATS: Förvaltningen, Telefonvägen 30, plan 9

TID: Kl. 10-12

NÄRVARANDE:

Marianne Svensk,	ordförande	PRO
Kerstin Bergenbrant,	vice ordf.	SPF
Olsson		
Eiwor Arthursson	ledamot	PRO
Birgit Levén	ledamot	PRO
Lars Åsberg	ledamot	SPF
Margrét Nilsson	ersättare	PRO
Bertil Wretlund	ersättare	PRO
Ulla Hannelius	ersättare	SPF
Lennart Jonsson	ersättare	SPF
Kerstin Svenson	ersättare	SPRF

Abit Dundar (fp)	nämndens ordf.
Jan Wallman (s)	nämndens vice ordf.
Maria Mannerholm	stadsdelsdirektör
Annamarie Sandberg	äldreomsorgschef
Anneli Rydström	utredare, sekr. i rådet

§ 1. Sammanträdets öppnande

Marianne Svensk hälsade välkommen och förklarade sammanträdet öppnat.

§ 2. Förslag till dagordning

Dagordningen godkändes.

§ 3. Utseende av justerare

Marianne Svensk och Birgit Levén utsågs att justera dagens protokoll.

§ 4. Pensionärsrådets och handikapprådets protokoll

Pensionärsrådets protokoll 2008-10-14

Vid sammanträdet den 14 oktober redovisades vilka dagsutflykter som genomförts. Rådet tycker att detta är en mycket bra verksamhet, som får många rosor. Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

Handikapprådets protokoll 2008-10-09

Pensionärsrådet instämmer i handikapprådets synpunkter angående den bristande tillgängligheten vid Västertorpsbadet.

§ 5. Anmälan av protokoll från stadsdelsnämnden 2008-10-15

Ang. ärende 8, ”Uppföljning av biståndsbedömda insatser”; Rådet undrade om det blir någon ytterligare redovisning.

Svar: Ja, det kommer att komma en ny redovisning om detta.

Ang. ärende 12, ”Hemtjänstens lokaler”; Annmarie Sandberg förtydligade att skrivelsen avser Hägerstens hemtjänst. Pensionärsrådet var då nöjda med förvaltningens redovisning.

Förslag från pensionärsrådet: Att Hökmossen skulle kunna ingå i Hägerstens hemtjänstområde.

§ 6. Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd 2008-11-11

Ang. §12: Hemtjänstpersonalen i Farsta och Kungsholmen får utbildning i förebyggande brandskydd genom brandskyddsföreningen. Pensionärsrådet undrade om personalen i Hägersten-Liljeholmens hemtjänst får utbildning i brandskydd.

Svar: Annmarie Sandberg informerade att personalen i Hägersten-Liljeholmen kommer att få samma utbildning. Äldreomsorgens verksamheter arbetar med systematiskt brandskyddsarbete. Återkommande utbildning är dock mycket viktigt och behövs ständigt.

§ 7. Information om aktuella äldreomsorgsfrågor

Annmarie Sandberg informerade om följande aktuella frågor

Budget och verksamhetsplan 2009

Förvaltningen arbetar för närvarande med att ta fram 2009 års verksamhetsplan, som kommer att mejlas/skickas ut till pensionärs- och handikapprådet den 4 december. Ärendet behandlas på nämnden den 18 december.

Annmarie berättade om äldreomsorgens mål samt övriga mål som äldreomsorgens enheter arbetar utifrån. Material delades ut. Skiss på äldreomsorgens organisation delades också ut.

Inom äldreomsorgen pågår en rad utvecklingsprojekt, som Annmarie redogjorde för. Se bilaga 1.

Äldreboendeplanen

Stadens nya äldreboendeplan har skickats på remiss till stadsdelsnämnderna för yttrande. Planeringen av äldreboenden sker regionvis. Förvaltningen kommer därför att ta fram ett gemensamt förslag till svar med stadsdelsförvaltningarna Skärholmen och Älvsjö. Ärendet behandlas på nämnden den 29 januari.

Förvaltningen avser att då också presentera ett ärende gällande Kastanjens äldreboende och Axelsbergs f.d. sjukhem och servicehus. Boende, anhöriga och personal kommer att informeras innan nämndbeslutet.

Lennart Jonsson, Bertil Wretlund, Margét Nilsson och Tita Bergquist (ny ledamot för SPF 2009), utsågs att ingå i en referensgrupp. Annmarie återkommer med datum och tid för möte i januari.

§ 8. Ärenden till stadsdelsnämndens sammanträde 2008-11-27

Följande ärenden behandlades av pensionärsrådet;

Ärende 7: Förlängning av avtal för Fruängens ungdomsgård AB och Hövdingagården AB gällande ungdomsgårdar.

Marianne Svensk påtalade att PRO Aspudden väntar på att få ett avtal/dispositions rätt gällande verksamheten på Hövdingagården. Pensionärsrådet hade inga andra synpunkter.

Ärende 11: Stöd till föreningslivet - svar på skrivelse från (s)

Förvaltningen planerar för att ge pensionärsorganisationerna tillgång till ett rum på förvaltningskontoret för det mer administrativa arbetet som de gör. Förvaltningen arbetar också med att göra lokalen i Sannadalsparken till en träffpunkt för pensionärerna.
Pensionärsrådet hade inget att tillägga.

Ärende 16: Stadsrevisionens granskning av informations-säkerheten av paraplysystemets applikation ParaSol

Pensionärsrådet hade inga synpunkter.

Ärende 17: Staden bör namnge en gata eller plats efter Tage Erlander

Pensionärsrådet tillstyrker förslaget.

§ 9. Rapport från förtroenderåden

Aspuddens förtroenderåd, Marianne Svensk: Det blir julfest den 11 december.

Trekantens förtroenderåd, Eiwor Arthursson: Förtroenderådet hade möte den 6 november. Nästa möte är den 27 november. Julmiddag ordnas den 11 december. Möte den 15 januari inför årsmötet som äger rum den 5 februari.

Hägerstenåsens förtroenderåd, Birgit Levén: Den 10 oktober ordnade förtroenderådet med ärtsoppa och punsch, 40 deltagare. I december blir det julgröt. Årsmötet hålls den 23 januari. Förtroenderådet har uppvaktat 10 st 90-åringar med en blomma.

Fruängsgårdens förtroenderåd, Lars Åsberg: Den 20 november har förtroenderådet möte. Lucia firas den 15 december.

Axelsbergs förtroenderåd, Ulla Hannelius: Underhållning anordnas den 27 november, den 30 november, den 2 december och den 7 december. Den 5

december firas 25-årsjubileum. Jullunch den 9 december och luciafirande den 12 december.

Kastanjens förtroenderåd, Margrét Nilsson: Den 14 november var det underhållning med kaffe. Den 30 november firas 1:a advent och lucia den 13 december.

§ 10. Inkomna inbjudningar

- Inbjudan från Carema om Invigning av Fruängsgården Hus B 26 november, kl. 15.30-17.00 (utsänd)

§ 11. Övriga frågor

Servicebussen, linje 910

Birgit Levén tog upp att servicen försämrats. Busschaufförerna har tidigare hjälpt de äldre, men är inte lika hjälpsamma längre. Vad beror detta på och vart ska man vända sig för att framföra detta?

Förvaltningen undersöker frågan vidare och återkommer till rådet.

Trappa i Mälarhöjden

Ulla Hannelius berättade att hon ramlat och slagit sig i en trappa pga ett löst trappsteg och löst räcke. Hon kontaktade Peter Melin på förvaltningen som såg till att felet åtgärdades snabbt. Dagens ros går därför till Peter.

Matgrupper på Antikträffen

Margrét Nilsson tog upp att matgrupper har startats på Antikträffen för hemtjänstens brukare, en mycket bra och viktig verksamhet.

Nomineringar

Påminnelse om att föreningarna skickar sina nomineringar till förvaltningen.

Brott mot äldre

Förekommer det brott, t.ex. stölder, hos äldre i stadsdelens verksamheter. Svar: Ja, det förekommer. Förvaltningen ser mycket allvarligt på detta. Brott polisanmäls. Polisen har en särskild äldrebrottsutredare.

Upphandlingar

Lars Åsberg tog upp frågor ang. upphandlingar till lägsta pris. I media har det framkommit att det blivit sämre när verksamheter har upphandlats och att upphandlingarna är korrupta. Kvaliteten har försämrats och uppföljningen är bristfällig. Hur ser det ut i våra verksamheter?

Svar: Stadens entreprenadupphandlingar gällande vård- och omsorgsboende är kvalitetsupphandlingar, som innebär att priset är fast. Entreprenörerna tävlar här istället om bästa kvalitet. Att verksamheterna håller utlovad kvalitet följs upp av förvaltningen.

Kosten på Kastanjen

Rådet tog upp att kosten på Kastanjen inte är lika bra som tidigare med undantag av salladsbordet som är mycket bra. Kastanjen har ny entreprenör sedan oktober och Fruängsgården fr.o.m. december.

Annamarie föreslog att Christina Larsson, förvaltningens upphandlare, inbjuds till pensionärsrådet i januari ang. uppföljning av kosten på Kastanjens och Fruängsgårdens servicehus.

Häckar vid Bultvägen

Kerstin Bergenbrant Olsson meddelade att problemet med häckarna inte har åtgärdats trots kontakt med Driftcentralen.

Verksamhetsbidrag 2009

Ansökan ska vara inne i slutet på februari. Förvaltningen återkommer med närmare information.

§ 12. Pensionärsrådets frågor samt presidiet och förvaltningens svar

Frågor och svar, se bilaga 2.

Pensionärsrådet tackade presidiet för ett bra och givande möte. Presidiet framförde att det var roligt att träffa pensionärsrådet och att ta del av rådets frågor och synpunkter

Sammanfattningsvis konstaterades att nämnden och förvaltningen måste bli bättre på att återkoppla till pensionärsrådet.

Rådets ledamöter/ersättare är också välkomna att ringa eller mejla sina frågor och synpunkter till nämnden.

§ 13. Nästa sammanträde

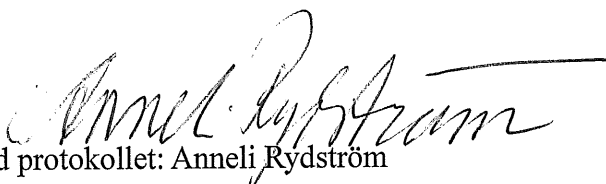
Tisdagen den 16 december, kl. 10-12, förmöte, kl. 9.15-10.00.

Mötet avslutas med gemensam jullunch. Prel. Trekantens servicehus.

Anna William Olsson informerar om det brottsförebyggande arbetet. Hon har också frågat om några från pensionärsrådet kan tänka sig att hålla i Trygghetsvandringarna.

§ 14. Sammanträdet avslutas

Ordförande tackade för dagens möte och förklarade därmed sammanträdet avslutat.

Vid protokollet: Anneli Rydström

Bilaga 1

Äldreomsorgens utvecklingsprojekt

Projektområden, stimulansmedel (7,159 mnkr)

- **Rehabilitering:** De äldre som bor i ordinärt boende ska ges ökade möjligheter att leva ett självständigt liv genom rätt stöd, hjälpmedel m.m. Kompetensutveckling för hemtjänsten personal genom "Ergonomi i hemtjänsten", som innebär att personal får handledning i lyft- och förflyttningsteknik av sjukgymnast.
- **Kost och nutrition:** Nutritionsprojekt som leds av två dietister. Syftar till att ge ökade kunskaper om kostens och måltidssituationens betydelse för bättre hälsa och välbefinnande. Äldre erbjuds bl.a. att delta i matgrupper och frukostbuffé.
- **Läkemedelsgenomgångar** Den äldre ska få en så optimal läkemedelsbehandling som möjligt, vilket kan bidra till en ökad livskvalitet. Läkemedelsgenomgångar genomförs i samverkan med landstinget på stadsdelens vård- och omsorgsboenden och servicehus. Kompetensutveckling för vårdpersonal.
- **Sociala innehållet:** Äldre ska ges ökade möjligheter till social gemenskap och delta i olika aktiviteter. Öppna mötesplatser erbjuds på stadsdelens fyra servicehus samt på Antikträffen, Hövdingagården och Fenix i samverkan med pensionärs och frivilligorganisationerna.
Seniorhälsan finns på servicehusen Trekanten och Fruängsgården. Förvaltningen arbetar också med att göra lokalen i Sannadalsparken till ytterligare en möjlig mötesplats för pensionärer under dagtid då den inte används som ungdomscafé.
- **Förebyggande arbete: Äldrestöd, ett tfn 508 23 587** för fördjupad information, stöd och insatser för äldre, anhöriga och personal. I äldrestödet ingår olika professioner både från projekten och ordinarie verksamhet. Projektet "Äldrelots" tillsammans med landstinget genomförs ej. Detta mot bakgrund av stadens gemensamma telefonservice "Äldre Direkt" tfn 80 65 65 som startades 1 juli.
- **Uppsök/informationsfoldern** "Äldreomsorgen från A till Ö" kommer att skickas ut till ca 5000 personer över 75 år i stadsdelen under hösten. Brev ang. erbjudande om hembesök och infoblad om Äldre Direkt skickas med.
- **Demensvård:** Det är angeläget att tidigt upptäcka äldre med demenssjukdomar för att kunna ge rätt stöd och vård. Syftet är att utveckla demensvården med fokus på kompetensutveckling, handledning och demensombud inom äldreomsorgens verksamheter, inom såväl vård- och omsorgsboende, som servicehus och hemtjänst.

Kravmärkt Yrkesroll

En modell för arbetsplatsnära validering och kompetensutveckling för vårdpersonal. Kravmärkt bedrivs som projekt och kommer från med 2009 att ingå i den ordinarie verksamheten. **Projektmedel för samordning av kompetensutvecklingen enligt Kravmärkt har avsatts inom ramen för stimulansbidragen.** I Kravmärkt ingår också en ”verktygslåda” för chefer.

Ledarskapsutveckling

Hägersten-Liljeholmen deltar i ”Rigaprojektet” ett EU-finansierat projekt för ledarskapsutveckling tillsammans med Riga, Liepaja, Lidingö stad och Stockholms stad.

Anhörigstöd

Anhörigstödsprojektet syftar till att utveckla varaktiga stödformer för anhöriga och finansieras bl.a. genom medel från länsstyrelsen. Bl.a. informationsträffar ”Mingelcafé”, anhörigrupper och stödsamtal av kurator.

Nya tekniska lösningar och e-tjänster

”Nyckelfri hemtjänst” införs på Hägerstens och Liljeholmens hemtjänst, där förstudie pågår. Projekt med Farsta och Trygghetsjouren

Vidare **Schemas** för effektiv bemanning och **ParaGå** för dokumentation inkl. omvårdnadsdagbok.

Kultur

Skissprojektet i samverkan med Konstfrämjandet på Axelsbergs servicehus startar 2009.

Modell för implementering av projekten

En modell för hur de olika projekten integreras och samverkar i den ordinarie verksamheten har tagits fram vid vård- och omsorgsboendet Axcgården på Fruängsgården. Modellen införs och anpassas nu också på Kastanjens vård- och omsorgsboende.

Bilaga 2

Möte med presidiet 2008-11-25

Frågor och svar

- 1. Det behövs en översyn av anslagstavlorna i stadsdelen gällande placering, skötsel och uppfräschning. Rådet har vid flera tillfällen framfört önskemål om att flytta vissa anslagstavlor. Kan nämnden ge förvaltningen i uppdrag att åtgärda anslagstavlorna?**

Svar: Föreningar har olika behov och önskemål, det är svårt att tillgodose allas behov, att alla blir nöjda, menade Maria Mannerholm. I princip flyttas inga anslagstavlor. Det är viktigt att tavlorna sköts. Löpande tillsyn görs av entreprenören enligt avtal.

Förvaltningen kommer att se över anslagstavlorna i Axelsbergs centrum bakom ICA, Hägerstensvägen vid Aspuddens centrum och Fruängens centrum, enligt pensionärsrådets synpunkter.

- 2. Hur ser nämnden på de nya riktlinjerna för biståndsbedömning? Rådet tycker biståndsbedömningen blivit alltmer restriktiv.**

Rådet tog upp att många äldre känner sig ensamma och otrygga. Äldre vill flytta till servicehus för att få social gemenskap, vilket inte kan tillgodoses genom hemtjänst. Många äldre trodde att de nya riktlinjerna skulle vara generösare gällande servicehus, eftersom man även skulle ta hänsyn till ålder och den äldres upplevelse av otrygghet.

Svar: Abit Dundar (fp) anser inte att biståndsbedömningen blivit mer restriktiv. De nya riktlinjerna är mer generösa. I biståndsbedömningen vägs ålder och känslan av otrygghet in. Stadsdelsnämnden följer de lagar och riktlinjer som finns.

Avslagen rapporteras varje månad till nämndens sociala delegation. Avslagen har inte ökat. Det totala antalet avslag redovisas i verksamhetsberättelsen. Förvaltningen återkommer med information till rådet.

Det pågår en utredning av äldreboendedelegationen, om boendeformer för äldre. En boendeform som diskuteras är trygghetsboende. En boendeform utan biståndsbeslut, som kan tillgodose behovet av trygghet och social samvaro, som många äldre efterfrågar.

Maria Mannerholmen menade också att det råder en begreppsförvirring när det gäller olika boendeformer. ”Vi talar om olika saker”. Servicehus är en

boendeform för äldre som behöver hälso- och sjukvårdsinsatser förutom omvårdnad.

3. Är nämnden intresserad av att ta del av brukarnas synpunkter på verksamheterna, som tas upp via förtroenderåden?

Svar: Både Abit Dundar (fp) och Jan Wallman (s) framförde att man är mycket intresserad av pensionärsrådets, förtroenderådets och brukarnas synpunkter.

Nämnden tar del av pensionärsrådets protokoll, som man får via mejl och i pappersform. Annmarie Sandberg brukar också informera muntligt om viktiga frågor som tagits upp i pensionärsrådet.

4. Larmen fungerar dåligt på Axelsbergs och Fruängsgårdens servicehus. Vilka åtgärder tänker nämnden vidta?

Svar: Nya larm kommer att installeras. Förvaltningen undersöker för närvarande olika larm och kostnader.

5. För att förbättra tillgängligheten i Gröndal behövs avfasning av kantsten vid övergångsställen. Kan nämnden påtala detta?

Svar: Detta är anmält till trafikkontorets Tillgänglighetsprojekt, enligt Maria Mannerholm. Förvaltningen återkopplar till rådet.

6. Cykelställ behövs vid Sannadalsparken. Kan detta åtgärdas?

Svar: Maria Mannerholm informerade att Sannadalsparken ska upprustas. Förvaltningen ser över behovet av cykelställ.

7. Vad vill och kan nämnden göra för att behålla Aspuddens badhus? Badhuset är en viktig mötesplats för många olika grupper, det är också en kulturbyggnad. Pensionärsrådet anser att de borde ligga i stadsdelsnämndens intresse att bevara detta unika badhus.

Svar: Abit Dundar (fp) anser att nämnden har agerat, utifrån sina befogenheter. Nämnden har i en skrivelse tagit upp att badet är viktigt för medborgarna i stadsdelen. Frågan om badhuset ligger dock inte inom nämndens ansvarsområde, utan på idrottsnämnden. Idrottsnämnden har fattat beslut om att lägga ner badhuset. Ärendet ligger i hyresnämnden.

Jan Wallman (s) anser att frågan skötts dåligt (utifrån socialdemokraterna). De lokala s-politikerna borde haft bättre kontakt med de central s-politikerna. Lokalt påtalades att badet skulle vara kvar.

8. Det behövs ett stopp för affiseringen i Fruängens centrum. Affischer sätts upp överallt. Vad gör nämnden åt problemet?

Svar: Maria Mannerholm tog upp att detta är olagligt och en fråga för polisen. Olaglig affischering är skadegörelse och ska polisanmälas.

Klottersanering inom 24 timmar diskuterades. Maria Mannerholm förtydligade att regeln (ingen lag) gäller för de fastigheter som ägs av kommunen. Avtal har också träffats med flera privata ägare, men inte alla.

Ring Driftcentralen tel. 651 00 00.

9. Kan finanskrisen påverka budgeten?

Svar: Staden har god ekonomi med starka finanser. Det är viktigt att kommunen tar sitt ansvar under en lågkonjunktur, t.ex. genom att bygga bostäder. Samhället måste stimulera, menade Abit Dunder (fp).

Stadsdelsnämndens budget påverkas inte direkt av finanskrisen. Stadsdelsnämnden har fått sina pengar för 2009 från kommunfullmäktige.

Totalt sett har stadsdelen fått mer pengar. En del av detta ska gå till ökade prestationer. Ersättningen till hemtjänstutförarna och utförarna för vård- och omsorgsboende höjs. Budget- och verksamhetsplanering pågår för närvarande. Beslut fattas den 18 december.

Jan Wallman (s) tog upp att varsel på arbetsmarknaden kan leda till behov av försörjningsstöd (socialbidrag) under längre tid. Ökade kostnader för försörjningsstöd kan innebära besparingar inom andra verksamheter.

Pensionärsrådet undrade om bidragen till föreningarna.

Lars Åsberg frågade om hur det blir med föreningslokalen i Fruängen då hyresbidraget upphör från nästa år. SPF har en omfattande verksamhet i lokalen.

Svar: Ja, det är riktigt att hyresbidragen upphör, vilket tagits upp i ett ärende.

